

PUSZTAI GÁBOR

NARANCSÁRGA TULIPÁNOK A NÉDERLANDISZTIKA SZAK TÖRTÉNETE A DEBRECENI EGYETEMEN

ORANGE-YELLOW TULIPS. THE HISTORY OF DUTCH STUDIES AT THE UNIVERSITY OF DEBRECEN. Teaching of Dutch started at Lajos Kossuth University (which later became the University of Debrecen) with a group of five students in 1991. At that time, Dutch was offered as a second Germanic language to students of German only. Currently, there are four different types of study programmes at the independent Department of Dutch Studies, with more than 90 students altogether. The popularity of Dutch Studies is partially a result of the excellent opportunities in the labour market for candidates speaking Dutch.

Ha az ember a holland király születésnapján (április 27-én) Hollandiában jár, akkor megállapíthatja, hogy az egész ország narancssárgába öltözik. Minden narancssárga, az emberek ruházata, a házak, az utcák, a zászlók, a kitzűzők, a nyakkendők és a sapkák is. Ez a királyi család színe, mivel az Orániai(-Nassau) család (akik akkor még nem voltak királyok, hiszen Hollandia 1806-ig köztársaság volt) 1544-ben megörökölte a francia Orange várát, és ennek az új szerzeménynek a nevét vették fel mint nemesi előnevet. És mivel Orange nem csupán egy vár volt, hanem egy színt is jelentett (hollandul a narancssárga oranje), a narancssárga lett a királyi család színe, majd később a holland nemzeti szín is. Ezért játszik a mai napig narancssárgában a holland futballválogatott.

Kicsit később a színhez egy másik jelkép is társult: a tulipán. A tulipán Hollandia nemzeti szimbólumává vált. Pedig ezt a virágot nem sokra tartották, mikor először a Németalföldre került. 1562-ben, egy hajó futott be Isztambulból az antwerpeni kikötőbe, mert egy ottani kereskedő textíliákat rendelt a messzi oszmán fővárosból. A flamand kereskedő legnagyobb meglepetésére a szövetbálák között furcsa hagymákat talált, amikkel nem tudott mit kezdeni. Nagy részüket olajon megsütötte és megette, néhányat azonban elültetett a kertjében. A következő év tavaszán furcsa, soha nem látott virágok keltek ki a káposzták között. Valószínűleg ezek voltak az első tulipánok, amelyek Észak-Európába kerültek.¹ Így indult a tulipán karrierje Hollandiában, ami mintegy hetven évvel később, 1634-ben valóságos tulipánőrületet indított el. Sokan meggazdagodtak, még többen elszegényedtek a tulipánspekuláció miatt. A tulipánőrület csúcán egy darab ritka tulipánhagymáért (egy cirkás piros-fehér Semper Augustusért) egy ház árát kínálták Haarlemben. Miután 1637-ben viharos gyorsasággal összeomlott a tulipánpiac, Hollandiában már nem lehetett a tulipánhagymákból gyorsan meggazdagodni.

¹ Mike DASH, *Tulpengekte*, Utrecht, Amsterdam, 2004, 53.

A tulipánok és tulipánkertészetek azonban megmaradtak. Azóta a hollandok tökélyre fejlesztették a tulipánnemesítést és termesztést. A mai napig turisták tízezrei zárandokolnak el minden évben a Keukenhofba, hogy megcsodálják a holland virágkertészek évszázadokon át felhalmozott tudását. Így ötvöződött a szín és a virág, így lett a narancssárga tulipán Hollandia nemzeti szimbóluma. Ma már narancssárga tulipános kintűzőket osztogatnak a király születésnapján, és az a színes virág mindenféle változatban megjelenik. Nemcsak mint gyönyörű csokor, hanem mint szállodalánc vagy a nemzeti érzelmeket kifejező jelkép egy zászlón.

A legtöbb holland nem túl büszke sem a nyelvére, sem a kultúrájára. Azon pedig mindig nagyon meglepődnek, hogy milyen sok diák tanul világszerte hollandul, mennyire sokan szeretnék elsajátítani az ő anyanyelvüket, szeretnék megismerni kultúrájukat.

A néderlandisztika mint egyetemi szak a holland nyelvterületen kívül mindig és mindenhol kis szaknak számított, és számít ma is. Germán nyelvként az egyetemeken sokszor a német szakos oktatás vagy a germanisztikai intézetek része. Ezen nem is csodálkozhatunk, hiszen a német nyelvterület Európában messze meghaladja a holland anyanyelvűek számát. A német kb. 98 millió ember anyanyelve, míg a hollandot világszerte „csak” 24 millióan beszélik: Hollandia 17 millió, Belgium 6,6 millió, Suriname 400 000 anyanyelvi beszélővel büszkélkedhet. Európában a német a legnagyobb nyelvnek számít, míg a holland a 8. helyen van.² A 24 millió holland anyanyelvű nem kevés, ha számba vesszük, hogy ez több mint a skandináv országok lakossága összesen (Norvégia 5,2 millió, Svédország 9,7 millió, Dánia 5,6 millió, összesen 20,5 millió).

A holland nyelv és kultúra egyetemi szintű tanítása az anyaországon kívül viszonylag hamar elkezdődött. Németországban oktattak először néderlandisztikát, mégpedig 1879-től a Bonni Egyetemen.³ Szerke a világban (a holland nyelvterületen kívül) jelenleg 40 ország 150 egyetemén mintegy 15 000 hallgató tanul hollandul.⁴ Ha narancssárga tulipánokkal jelölnék a világtérképen azon egyetemeket, ahol holland oktatás folyik, egész kis virágoskertté változna a Föld. Pekingtől Londonig, Semarangtól Poznańig, Debrecentől New Yorkig, Göteborgtól Johannesburgig sok-sok kicsi tulipán jelzi az egyetemi néderlandisztika szakok jelenlétét.

Magyarországon az első próbálkozás Debrecenben történt. Az 1920-as években a Debreceni Egyetemen tettek kísérletet arra, hogy néderlandisztikai stúdiumokat indítsanak, de ez a kezdeményezés sajnos akkor nem járt sikerrel.⁵ Az első apró narancsszínnű tulipán Budapesten jelent meg. Néderlandisztika szakos oktatás Magyarországon hosszú évekig csak az ELTE-n folyt. Itt is, mint oly sok helyen máshol a világban a

² <http://taaluniversum.org/inhoud/feiten-en-cijfers#feitencijfers>

³ Linde van den Bosch, *Actuele ontwikkelingen in de neerlandistiek wereldwijd* = Neerlandistiek in Europa, ed. Matthias HÜNING, Jan KONST, Tnaja HOLZHEY, Münster, New York, München, Berlin, 2010, 13–17.

⁴ <http://taaluniversum.org/inhoud/feiten-en-cijfers#feitencijfers>

⁵ Vö. BOZZAY Réka, *Holland tanszék alapításának kísérlete a két világháború között* című tanulmányát a jelen számban.

germanisztikából nőtt ki, illetve eleinte annak részeként oktatták. 1969-től a neves germanista, Hutterer Miklós és a műfordító, Bernáth István tanítottak, majd a tan-
könyv- és szótáríró, Mollay Erzsébet vette át a stafétabotot.⁶ Gera Juditnak mint iro-
dalomtörténésznek és műfordítónak is elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy a
néderlandisztikai egyetemi oktatás Budapesten gyökeret verhetett, megerősödhetett és
nemzetközi hírnévre tehetett szert.

A rendszerváltás előtt nem volt egyszerű nyugati nyelveket oktatni magyar egye-
temeken. Nyelvek tekintetében az orosz oktatás primátusa elvitathatatlan volt. Más,
főleg nyugati nyelveket a kormány tudatosan háttérbe szorított, a szakalapításokat nem
engedélyezték, más, már meglévő szakokat felfüggesztettek vagy beszüntettek. A meg-
maradt nyugatnyelv-szakokat egymással összevonták, az oktatók és a hallgatók létszá-
mát korlátozták, a kutatást leszűkítették.

Ebben hozott változást a rendszerváltás. Egyszerre szélesre tárták a kapukat, a nyu-
gati nyelvek az egyetemeken nemcsak népszerűek, hanem nagyon is keresettek lettek.
Ennek a nyugat felé forduláson kívül persze az is volt az oka, hogy az orosz mint köte-
lező tárgyat 1990-ben megszüntették az oktatásban, és ezért egyre több angol, német,
francia, stb. tanárra volt szükség az általános és középiskolákban.

Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Német Tanszékén, később Ger-
manisztika Intézetében a rendszerváltás környékén mindenképpen bővíteni akarták az
oktatás palettáját. Erre több ok miatt is szükség volt. Egyrészt eltűntek az egyetemi
oktatásból a marxista tárgyak, melyeket 1989 előtt minden hallgatónak, szaktól füg-
getlenül tanulnia kellett. 1989 előtt politikai gazdaságtanból, (marxista) filozófiából,
orosz nyelvből és a munkásmozgalom történetéből is minden egyetemi hallgatónak
vizsgáznia kellett. Mivel a rendszerváltással ezek a tárgyak megszűntek, helyette kínálni
kellett valamit a hallgatóknak, hogy kijöjjön a diploma megszerzéséhez szükséges óra-
számuk. Ekkor kezdődött el az „értelmiségi modulok” felkínálása szabadon választható
tárgyként. Másrészt a nyelvzakokon az volt a gyakorlat, hogy a hallgatóknak más,
rokon nyelveket kellett tanulniuk. Orosz szakos hallgatóknak Debrecenben például
lengyelt vagy bolgárt, magyar szakos hallgatóknak finnt vagy észtet. A német szakon
pedig ennek mintájára valamilyen másik germán nyelvet akartak felkínálni a hallgató-
ságnak. Először a jiddis, majd a svéd került be a repertoárba. Mindkettőt Tercs István
tanította nagy lelkesedéssel, aki óraadóként Budapestről, majd Pécsről jött Debrecenbe
minden héten. A hátránya ennek az oktatásnak az volt, hogy egyetlen oktatóra épült,
és nem alakult ki helyi oktatói gárda. A norvég oktatás is szóba került, de megfelelő
tanárok híján ennek a nyelvnek a tanítása el sem indult. A hollandoktatás ötletét érde-
kes módon nem egy germanista, hanem egy klasszika-filológus, Kádár Zoltán vetette
fel 1989-ben.⁷ Ő hívta fel az akkori Német Tanszék vezetőjének, Kocsány Piroskának

⁶ DARÓCZI Anikó, MOLLAY Erzsébet, GERA Judit, PUSZTAI Gábor, *A magyarországi néderlandisztika története*, Budapest, 2006, 2.

⁷ Az adatokat Dr. Kocsány Piroskának köszönöm.

a figyelmét Debrecen és Hollandia évszázados kapcsolataira, ennek kézzelfogható emlékeire a városban (Michiel de Ruyter emlékoszlop, Református Kollégium Nagykönyvtára, az egyetem régi kapcsolatai stb.). A jiddis, a svéd és a norvég után tehát a holland is felmerült alternatívaként, de mivel nem volt sem megfelelő oktató, sem megfelelő háttér, ezért egyelőre ez is csak ötlet maradt.

A rendszerváltás sok más új lehetőséggel is járt a hazai felsőoktatásban: megjelentek a mindenki számára elérhető külföldi ösztöndíjak. Az, hogy egy egyetemi hallgató manapság tanulmányai egy részét ösztöndíjjal külföldön töltheti, szinte természetesnek számít. Olyan sok a külföldi ösztöndíj-lehetőség, hogy egy részük sajnos kihasználatlan marad. Ez azonban nem volt mindig így. A rendszerváltás előtt ritkák voltak a nyugati ösztöndíjak, és nem is mehetett mindenki. A meglehetősen zárt „szocialista tábor” egyik országából eljutni egy nyugati egyetemre, hogy az ember tudását gyarapítsa, és látókörét szélesítse, csak keveseknek adatott meg. Egyesek előtt ilyen vagy olyan okból ez a kapu mindig zárva maradt. 1989 után azonban ebben a tekintetben is kinyílt a világ. Újfajta, mindenki számára elérhető ösztöndíjak jelentek meg, melyek közül a Tempus-ösztöndíj volt a legismertebb. A Tempus Alapítvány konferenciájára a KLTE-ről 1990-ben többen is kiutaztak, többek között a Francia Tanszékről Skutta Franciska és Kiss Sándor, a Német Tanszékről pedig Kocsány Piroska és Kertész András. A konferencia Hollandiában, Groningenben volt. Ezen a konferencián sikerült kapcsolatokat kiépítenie a Német Tanszéknek a Leideni Egyetemmel, melyek kétségkívül kulcsfontosságúnak bizonyultak a későbbiek során. A Leideni Egyetem részéről Nanda de Bruin, a nemzetközi kapcsolatok osztályvezetőjének, illetve prof. dr. Jan de Vries, a néderlandisztika (nederlandkunde) szak vezetőjének önzetlen segítőkészsége és határtalan lelkesedése volt a kulcsa annak, hogy a kapcsolatok erősödtek, és később lehetőség nyílt debreceni diákok hollandiai tanulmányaira is. A kapcsolatteremtés tehát sikeres volt. A Germanisztika Intézetén belül a nyelvtörténet szak germanistát, dr. Beke Dezsőnéét bízták meg a leendő holland szak felépítésével, gondozásával, aki hallatlan lelkesedéssel és energiával fogott munkához. Ekkor kapott szerepet a tanszékalapításban a Nederlandse Taalunie (Holland Nyelvunió). Ennek az intézménynek és a Soros Alapítványnak köszönhetően érkezhettek 1991-ben az első holland anyanyelvi lektor Debrecenbe, Emmeken van der Heijden. Az ő vezetésével indult el a holland nyelvoktatás heti két, majd négy órában, német és angol szakos hallgatók részére.⁸ Emmeken van der Heijden érdeme az is, hogy elkezdődött a tanszéki könyvtár, a nemzetközi kapcsolatok és a bilaterális szerződések kiépítése. Ez utóbbinak köszönhetően folytathatta tanulmányait két fiatal hallgató, Eredics Péter és Pusztai Gábor a Leideni Egyetemen. Azzal a nem titkolt szándékkal indították útnak őket, hogy a leendő debreceni néderlandisztika képzés számára megfelelő végzettségű szakemberekké váljanak, és visszatérve oktassák majd a fiatal néderlandisták generációit. Mire 1995-ben a két friss diplomás visszatért az *alma mater*be, máshonnan is érkezett erősítés. A Bécsi Egyetem

⁸ BEKE Katalin, *Tien jaar Nederlands aan de Universiteit Debrecen*, Acta Neerlandica (2001/8.).

tettre kész és agilis professzora, Herbert Van Uffelen ekkor már egy éve a KLTE-n is dolgozott. Van Uffelen professzor szakmai tapasztalata, nemzetközi kapcsolatai, kiváló oktatói munkája, egyedülálló szervezőkészsége, munkabírása és határtalan lelkesedése nélkül valószínűleg nem válhatott volna a debreceni néderlandisztika, amivé mára lett. Herbert Van Uffelen hosszú évekig tartó, áldozatos munkájáért 2016-ban megkapta a Debreceni Akadémiai Bizottság „*Pro Cooperatione*” díját.

A Germanisztikai Intézetben belül 1997-ben megalakult a Germán Nyelvek és Kultúrák Tanszék, mely a néderlandisztika képzésnek adott otthont. A tanszék létrehozásában elvülhetetlen érdemei voltak Beke Dezsőnének, aki hallatlan energiával és lelkesedéssel küzdött az önálló holland képzés létrejöttéért. Ekkor már a néderlandista Thrua Faber, (Eredics Péter holland felesége) is a tanszék oktatója volt. A stáb tehát hat főre bővült, és ekkor már nemcsak nyelvoktatás volt a profil, hanem német szakos hallgatóknak néderlandisztika specializációt is kínáltak. A nyelv elsajátítása mellett irodalom, nyelvészet, országismeret is szerepelt a palettán. A *Nederlandse Taalunie*-nek köszönhetően Emmeken van der Heijden távozása után is folyamatosan volt anyanyelvi holland lektor Debrecenben. 1992 és 1995 között Frens Bakker, Anne Prins és Marjoke Krikke oktatták a debreceni diákokat. Egy kicsi narancssárga tulipán kezdte kidugni a fejét a debreceni virágoskertben. Törekény volt még és fiatal, de minden remény megvolt rá, hogy gyönyörű virággá fejlődhessen.

A néderlandisztika mint egyetemi szak akkreditációja Debrecenben 1999-ben valósult meg. Ez a folyamat nem volt sem rövid, sem zökkenőmentes. A néderlandisztika szak úgynevezett társított szaknak számított, ami azt jelentette, hogy nem lehetett csak ebből a szakból diplomát szerezni, hanem kizárólag egy másik szakkal együtt kellett hollandot tanulni. A legtöbb néderlandista hallgató német vagy angol szakos is volt, de akadt közöttük történész és informatikus-könyvtáros is. Közben az oktatói stáb is cserélődött, Thrua Faber és Eredics Péter Hollandiába költöztek, Faragó Márta tanársegédként érkezett a tanszékre, a holland lektor pozícióját Marjoke Krikke helyett Sofie Gielen, majd 1998-tól Nele Hillewaere, 2000-től pedig Martijn Schoonderwoerd töltötték be a tanszéken. A 2005/2006-os tanévig folyamatos fejlődés volt jellemző a tanszékre. A hallgatói létszám nőtt (volt, hogy 64 fős volt az elsős évfolyam), a tanszék tudományos teljesítménye javult (2003-ban Pusztai Gábor, 2006-ban Faragó Márta szerzett PhD fokozatot, a tanszék számos tudományos projektben vett részt, Hollandiából és Belgiumból rengeteg vendégoktató érkezett, nemzetközi kapcsolataink egyre bővültek, hallgatóink az Erasmus- és CEEPUS-ösztöndíjaknak köszönhetően rendszeresen eljuthattak külföldi egyetemekre). A 2005/2006-os tanévben azonban a bolognai rendszer bevezetése és ezzel párhuzamosan a gazdasági megszorítások a felsőoktatásban nehéz helyzetbe sodorták nem csak az egyetemet, de az addig virágzó néderlandisztika képzést is. Akkreditációs problémák, személyi feszültségek és az új bolognai rendszer okozta bizonytalanságok egyaránt hozzájárultak a szak megingásához. A szak vezető oktatóinak státuszát redukálták, így gyakorlatilag egy teljes egyetemi docensi álláshelyet veszített a képzés. Beke Dezsőné hamarosan nyugdíjazták, Herbert Van Uffelen

szerepe tanácsadóivá redukálódott, a Germán Nyelvek és Kultúrák Tanszék megszűnt létezni. Helyette csupán egy Néderlandisztika Munkacsoport létesült a Germanisztika Intézetben belül, melynek Pusztai Gábor lett a vezetője. A Nederlandse Taalunie, a Holland Királyság Nagykövetsége és a Flamand Képviselet hathatós támogatásának és az akkori dékán, Bujalos István pozitív hozzáállásának köszönhetően sikerült kikerülni ebből a hullámvölgyből. Mivel az oktatói állomány nagyon megfogyatkozott, szükség volt új álláshelyek létesítésére. Ezt a kar, illetve az intézet saját erőből nem tudta vállalni, ezért a Nederlandse Taalunie (mindenekelőtt Marc le Clercq külügyi osztályvezető és Linda van den Bosch főtitkár segítségével köszönhetően) két tanársegédi állást finanszírozott, melyeket később a kar vett át. A néderlandisztika képzés 2007 májusában kivált a Germanisztika Intézetből és július 1-jétől önálló tanszékként folytatta útját. Az új oktatói gárda Szabó Emese, Bozzay Réka, Faragó Márta tanársegédekből, Gert Loosen, Siebren Ruijg, majd Lieselot Van Dijck anyanyelvi lektorból és Pusztai Gábor tanszékvezetőből állt. Szabó Emese távozása után Tóth Zsuzsa erősítette a csapatot, illetve lett egy felállású nyelvtanárunk is, Gombár Éva. Az oktatók átlagéletkora ekkor nem érte el a 30 évet, vagyis kifejezetten fiatal oktatói gárdával rendelkezünk. Ehhez az is hozzá járult, hogy helyettesítő óraadóink (Szabó Péter Csaba, Papp László, Nagy Norbert és Bécsi Gábor) is mind fiatal oktatók voltak.

Az ötéves képzésről való átállás a bolognai rendszerű képzésre országos szinten sem volt zökkenőmentes. A bölcsészek oktatásában pedig kifejezetten hátrányos volt a bachelor-master képzés bevezetése. Ez nem volt pozitív hatással a mi szakunkra sem. A hallgatói létszám erőteljesen csökkent (2007 szeptemberében csupán 7 főből állt az első évfolyam), a vezető oktatók hiánya égető volt. Ezt egyrészt intenzív toborzással, másrészt a tudományos tevékenység javításával igyekeztünk pótolni. Felméréseink szerint a hallgatóink 85%-a a környező két szomszédos megyéből (Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg), valamint Hajdú-Biharból érkezett. Tehát ennek a három megyének a legnagyobb gimnáziumait céloztuk meg és jártuk be, előadásokat, tájékoztatókat tartva a néderlandisztika szakról, annak előnyeiről és a végzést követő elhelyezkedési lehetőségekről. Oktatóink mindegyike részt vett a toborzásban, akik összesen évente 50-60 középiskolát látogattak meg. Ennek is köszönhető, hogy mára az első évfolyam stabilan 30 fő fölé emelkedett. A hallgatói létszám fokozatos növekedése egyébként az általános trenddel szemben mozog a karon (sőt az egyetemen és országosan is), ahol a hallgatók létszámának fokozatos csökkenése figyelhető meg. Várható, hogy a jövőben a létszámemelkedés meg fog állni, illetve stagnálni fog. Feladatunk az lesz majd, hogy ezt a stabil létszámot tartani tudjuk hosszú távon.

A tanszék saját tudományos kiadványának, az *Acta Neerlandicana*nak első száma 2001-ben jelent meg. Ebben a periodikában a debreceni néderlandisták mellett az ELTE, a KRE, valamint számos külföldi néderlandista, történész, nyelvész és irodalomtörténész publikálja kutatási eredményeit holland, német vagy angol nyelven. Az *Acta Neerlandica* az egyetlen, tizenhat éve folyamatosan és rendszeresen megjelenő néderlandisztikai periodika Magyarországon. Emellett elindítottuk magyar nyelvű könyvsorozatunkat is,

melyben eddig öt kötet jelent meg. 2007-ben alakult meg a „Holland-magyar kapcsolatok kutatócsoport”, mely a két ország közötti kulturális, történelmi, irodalmi és a politikai kapcsolatrendszereket térképezi fel és mutatja be. A kutatócsoportnak kulcs szerepe volt a tudományos eredményeink bemutatásában. Mind itthon, mind külföldön, önállóan vagy partnerek bevonásával több nemzetközi konferenciát szerveztünk. Ezek közül csak négyet emelek ki: a 2007-es Michiel de Ruyter emlékkonferenciát a Debreceni Református Kollégiumban, a 2009-es *Holland gyerekvonatok* című kiállítást és konferenciát a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában, a 2012-ben, az Utrechti Egyetemen megrendezett *290 éves a magyar nyelvű istentisztelet Utrechtben* című konferenciát, valamint a *Németalföld és Magyarország kapcsolata a kora újkorban* című konferenciánkat, melyet 2012-ben rendeztünk a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában. A tanszék tudományos megerősödéséhez hozzájárult még Bozzay Réka PhD fokozatszerzése (2007) és Pusztai Gábor habilitációja (2015) is.

Mára a képzési paletta is jelentősen bővült. A néderlandisztika BA mellett oktatunk minor és tolmács-fordító MA szakos hallgatókat is. Idén indult a holland nyelv és kultúra tanára osztatlan tanárképzés, de évekig volt holland fordító és referens szakirányú továbbképzés is. Közben anyanyelvi lektoraink is cserélődtek. Gert Loosen újabb három évre érkezett Debrecenbe, majd egy évig Budapesten dolgozott, helyére Arina Banga került. 2014 szeptemberétől két évig ismét Gert Loosen erősítette a Néderlandisztika Tanszék oktatói csapatát. 2016 szeptemberétől a belga Jessie Dupont lett a lektor, de Gert Loosen is a tanszék dolgozója maradt. Óraadóként 2015-től Jaap Doedens anyanyelvű oktató tart nyelvgyakorlatokat.

A debreceni narancssárga tulipán jelenleg él és virul, sok más társához hasonlóan mind Magyarországon, mind a közép-európai régióban. Hazánkban a már említett három egyetemen (DE, ELTE, KRE) kívül még Pécsen és a BME-n van holland oktatás, de csak lektorátusi szinten. Nemzetközi összehasonlításban a magyarországi néderlandisztika ma már mind minőségileg, mind mennyiségileg erősnek számít. A közép-európai régióban a néderlandisztika szakok száma országonként eltérő, de Magyarország a maga három tanszékével stabil néderlandisztikai központot alkot. Csak összehasonlításként: Ausztriában (Bécs), Szlovéniában (Ljubljana), Horvátországban (Zágráb), Szerbiában (Belgrád), Romániában (Bukarest), Bulgáriában (Veliko Tarnovo), egy-egy, Szlovákiában (Pozsony és Ružomberok) kettő, Csehországban (Prága, Olmütz és Brün) három, Lengyelországban (Wrocław, Pozńan, Varsó, Lublin) négy egyetemen van néderlandisztika képzés. A közép-európai virágoskertben a debreceni narancssárga tulipán tehát szépen fejlődik, és reményeink szerint ez a fejlődés nem áll meg.